

ב"ה

הצורה

לקראת

כ"ב שבט ה'תשנ"ז

יארצייט-הילולא השמיני של הרבנית הצדקנית
מרת חיי מושקא נייע זייע

חוברת ה'
פנימי-

יוצא לאור

-לחיזוק ההתקשרות-

ע"י כמה מתלמידי ביהמ"ד אהלי תורה
417 טראיע עוו. הצרות קדשונו
קרית מלך רב, כאן צוה ה' את הברכה

לזכרון

הרבנית הצדקנית

מרת חיי מושקא

בת כ"ק אדמו"ר

אור עולם

נזר ישראל ותפארתו

צדקת ה' עשה

ומשפטיו עם ישראל

ורבים השיב מעון

מרנא ורבנא

יוסף יצחק

ובת הרבנית הצדקנית

מרת נחמה דינה

עי"ה זי"ל

נפטרה ביום רביעי פ' משפטים

כ"ב שבט שנת ה'תשמ"ח

ת"צ"ב"ה'

אשתו של - יבלח"ט - כ"ק אדמו"ר שליטי"א

סיפורים

א) באחד מהשנים הראשונות של התהלכה, נכנס אי ליואל"י ולמד שם סה"מ תרכ"ו. הרבי יצא ללוות את כולם ונכנס אחו"כ לביהמ"ד וכשראה אותו לומד, אמר לו שעכשיו כשכולם הולכים להתהלכה צריכים לסגור את הספר וללכת עמהם (וכן עשה).

(מרישמת מ"ל)

ב) הדבר הראשון שה"מרכז לעניני חינוך" הדפיס הי "סדר תפלות וברכות" עם תרגום אנגלי, והמדפיס הביא את הארזים עם החוברות ל-770 והיו צריכים להכניסם. בינתים התחיל לרדת גשם ולא החבורים לא הי מעיל גשם. אז הרבי לקח את מעילו ונתן לו. הוא לבש את זה והביא את הארזים פנימה. כשהבחור החזיר את המעיל לרבי אמר לו: "פונדעטוועגען א מקיף דארף מען האבן א אייגענע".

(בשם הר"ל פוזנר)

ג) פעם חילק הרבי דמי חנוכה רק לאלו ששמרו הסדרים, והתנהלה כתבה על כל בחור שהוא שומר הסדרים. אמר הרבי לריל"ג הייתי כמ"פ בסדר חסידות בבוקר ואני יודע על כמה בחורים שלא שמרו סדרים, מה הם חושבים שהם מרמים אותי, אותי לא מרמים.

ד) פעם התועד הר"י נעמענאוו ובין השאר תבע למה נדחפים אל מול פני קדשו של הרבי? וסיפר שבליבו אויטש כשראו את אדמו"ר נ"ע היו מתחבאים כדי שאדמו"ר נ"ע לא יצטרך לראות את פניו הגסות של הבחור. למחרת שאל הרבי את הריל"ג על ההתועדות, וסיפר על מה שדיברו. אמר הרבי: דבר נכון!

(בשם הריל"ג)

ה) בערב פסח בשנת תשי"ב נתן הרבי מכתב לר"י לתקתק, הרבי הי טרוד אז והי צריך אי"ז מהר, ובינתים יצא מחדרו. כשחזר הרבי הי הר"י"כ באמצע תקותק השורה האחרונה, וכשנכנס הרבי, הוא עמד כמובן, ואמר לו הרבי בעסער זיץ און ענדיק שנעלער. בחדר הי ילד בן ז' או ח' שנה, והרבי שאלו למה הוא לא לומד בשיבה, (זה הי באמצע היום), וענה הילד מפני שבישיבה אין לימודים עכשיו. ושאלו הרבי עוה"פ למה הוא אינו לומד, והוא לא הבין שאלת הרבי וענה עוה"פ כנ"ל. על השולחן הי מונח ספר שהי צריך להעתיק משם, ולקח הרבי את הספר ופתח אותו לך האחרון ואמר לו אתה רואה כמה ספרים יש בחדר הזה, ואתה יודע שיש עוד הרבה ספרים, וסיים: ווען וועסטו אין דעם אלץ קלאָר ווערן. בינתים גמר הר"י"כ לתקתק. ואמר לו הרבי (שבזה שאמר: ווען וועסטו אין דעם אלץ קלאָר ווערן) דאס האב איך דיר געמיינט.

ו) אי התאונן לפני הרבי על עניניו. אמר לו הרבי למה אתה חושב ריך על עצמך? ענה הניל על מי אחשב אם לא על עצמי? (הוא הי איש פשוט) וענה לו הרבי פשוט, תחשוב אויות תבעש"ט, המגיד, אדמוה"ז, אדמוה"צ וכי' עד הר"י"צ.

ז) אי כתב לרבי מכתב עבור מישהו אחר. וענה לו הרבי, שיאמר לו שהוא בעצמו צריך לכתוב את המכתב. כי כשאני קורא מכתב, אני קורא גם מה שבין השורות.

(מרישמת לא נרעד למי)

ח) באי השנים הראשונות לנשיאות הי אחד שאשתו היתה מאוד חולה והיתה בComa כמה ימים והתיאשו ממנה הרופאים. ודיברו אתו שיבא לרבי. הוא בא בערד בשעה אחד בלילה בעת שגמר הרבי יחידות ויצא מחדרו לנסוע הביתה. ואמר לו הרבי היכתי לך ע"ע. תסע הביתה ותקח את המזוזה של חדרה ותביא אי"ז אלי,

ואני מחכה פה. הוא בא בחזרה בערך 1:45 ונתן איז לרבי. לקח הרבי נייר וכתב עליו איזה מילים והכניס איז לתוך המזוזה. ואמר תיסע תיכף לביה"ק ותשים איז תחת הכר שלה. כשהגיע לשם לא רצו להכניס אותו, אבל אחר רוב בקשות נתנו לו להיכנס, והכניס הנייל מתחת הכרית, ואמר לאחות שלא לחתוף הסדינים רק שישאירו את הסדינים האלו. חלפו איזה ימים ונתרפאה, ויצאו משם לנסוע הביתה. כשהיו כמעט במכונית נזכרו ששכחו את המזוזה, וחזרו ולא מצאוה. דיברו עם הרופאים והאחות וכו' ואמרו שלא החליפו כלום ואינם יודעים כלל מזה, ולא מצאוה.

טו) א' שאל את הרבי, שהוא רוצה לנסוע לארה"ק. ענה לו הרבי ווארט, משיח קומט דאך וועלן מיר גיין צוזאמען אין ארץ ישראל.

(מרשימת מיל)

יו"ד) פעם נכנס א' השלוחים ביחד עם א' הגברים שלו ליחידות. בסוף היחידות רמז הרבי להשליח שישאר בחדר. לאחר שיצא הגביר, אמר הרבי להשליח א' למה אמרת לי שאין לך שפראך עם גבירים, הרי אתה רואה שיש לך? ב' כשמדברים עם גביר ליתן כסף, אל תגיד לו רק שיהי' לו גייע בענינים רוחניים, אלא תאמר לו שגם בגשמיות יהי' לו טוב.

י"א) פעם הרבי ראה בחור א' בשבת, לבוש בגדי חול. אמר לו הרבי: "דער שווער האט געוואלט אז בחורים זאלן בייטן זייער לבוש אויף שבת, לאו דוקא אַ ליינע אבער בייטן פון בגדי חול צו אַ אנדערן (הלשון אינו מדויק).

(ב' הסיפורים דלעיל מרשימת ד.ד.)

י"ב) בשנת תשכ"ו לילה לפני ליל שבת כתב הרבי מכתב לר' יואל כהן ובו כמה ענינים. ומחם מה שאין החזרה שלאחרי ההתוועדות כדבעי. ענה ר' יואל,

שאם כמה בחורים יעזרו בחזרה, אז יהי' כדבעי. באותו לילה קרא הר' חזקוני לגי' בחורים ואמר להם שהרבי שואל האם אתם מסכימים לעזור בחזרה. וענו שכן. לאחר התוועדות יו"ד שבת שאל הרבי למה הבחורים לא אמרו לחיים. הר' חזקוני מסר איז להבחורים, ובשבת הבאה הלכו הבחורים להגיד לחיים, והרבי שאל אותם מה זה? וענו שהם עוזרים לחזרה. וגם אבות הבחורים אמרו לחיים, ולא מחם אמר הרבי, "יפה כח הבן מכת האב". הבחורים עמדו על צדו הימני של הרבי, ור' יואל על צדו השמאלי. אמר הרבי לר' יואל, אדער קום צו זיי אדער זיי זאלן גיין צו דיר, והבחורים הלכו לר' יואל.

י"ג) פעם (בתשל"ג) נכנס הרבי באופן פתאומי לכולל. לאחר אמר הרבי להר' חזקוני, שדוקא אלו שמבקשים להשאיר עוד שנה ועוד שנה, לא היו שם.

י"ד) בהתוועדות ר"ה ה'תשל"ט בסיום ההתוועדות הותחל להכריז שרק אלו שהוועד המסדר הכריז שילכו - יעברו בכוס של ברכה. והפסיקו הרבי באמצע, ועשה עם ידיו הקי' (בתנועה של ביטול) ואמר: שכל ההגבלות וכו' גייען אַראָפּ מלמפרע, און אלע זאלן צוגיין וזה גורם קורת רוח והטבת הבריאות וכו'. ואלו שיש להם ה"מרה שחורה", יוסיפו שקידה בלימוד התורה.

ט"ו) פעם א' בליל שמת"ת נכנס ר' בנימין אלטהויז עם עוד אחד להספרי' לעשות קידוש (על משקה) והרבית עייה היתה שם. בשעת מעשה, נכנס הרבי, והנייל בראותו את הרבי, התחיל לצאת. אמר לו הרבי "פון משקה גייט מען ניט אוועק".

ט"ז) פעם שאל א' מהרדני בארה"ק את הרבי, אם זה אמת שחרבי אמר שיבא עם משיח לארץ הקודש. וענה הרבי שכן. ושאל הנייל מתי, וענה הרבי: באַלד, וצריכים לברר די לעצטע ביוזורים. והסבר לו הפי' בזה.

(מיומן א' התמימים תשרי תשל"ט)

י"ז) אשה א' מצרפת נכנסה ליחידות, ובסיום היחידות כשהרבי בירך אותה, אמר לה שתראה נסים. אחר יום או יומיים נפל אבן בחלון החדר שנכדתה שנולדה ז"ע היתה שם, ולא הזיק הילדה כלל. כן סיפרה שאחרי יום או יומיים לאח"כ הי' תאונה עם בנה בפאריז, וניצל בדרך פלא ע"י שהושלך כמה מטר הלאה ולא ניזק כלל.

י"ח) פעם היתה בעלת-תשובה צרפתית שעשתה כמה טובות לאנשים ולא שלמו לה טוב ע"י כלל, והיתה מתחרטת על המעשים שעשתה. כשנכנסה ליחידות, (ולא ספרה לרבי כלל מזה) לאחר שבירך אותה הרבי, אמר לה, שלא תתחרט על הגוטע מעשים שעושה.

י"ט) א' נכנס עם בנו ליחידות בקשר לברמ"צ של בנו, והרבי שאל את שם בנו וכשענה (יהושע העשל) שאלהו הרבי אויב ער שטאמט פון אפטר. קרוב לסיום היחידות אמר האב לרבי, שמקוה שבנו יתעסק בהפצת תורת הבעש"ט. ואמר הרבי: דעם אלטין רבינים חסידות, .. ער (הכוונה על בנו) איז דאך אַ לויבאוויטישער חסיד.
(מרישימת א' התמימים)

כ"ף) א' שאל את הרבי באם הוא יכול לבוא לכאן למשך זמן, ואמר לו הרבי, על זמן קצר. מפני שבקרוב ילכו כולם וגם אני לארץ הקי'.

כ"א) פעם כשהלך הרבי הביתה פגש בחור בחוץ בלי מעיל, ושאלו הרבי, וואו איז דיין מאנטעל? וענה הנ"ל, אין קאר. ואמר לו הרבי, א מאנטעל איז ניט אויף ליגן אין קאר!

כ"ב) פעם נכנס הרבי ל-770 וניגש אליו ילד א' ואמר לו שמלמדו מכה אותו ושאלהו הרבי פארוואס? והנ"ל ענה... הרבי: אין וועלכע ישיבה לערנסטו? הנ"ל:

ליובאוויטש. הרבי: וואו אין ליובאוויטש - אהלי תורה? (הילד רמו בשלילה) אוושען פארקווי? הנ"ל: כן. ווי הייסט דער מלמד? והילד ענה שמו. הרבי: איך וועל שוין מיט עם רעדן.. ונתן לו איזה פרוסת להכניסם להפושקע. ופנה אל אם הילד ואמר לה: איר זאלט פון עם האבן אַסאַך נחת.

(מזמן א' התמימים תשל"ט)

כ"ג) פעם נכנס א' (חסיד בעלז) ליחידות, והי חולה. ושאלו הרבי: אין לכם "רעצעפט"? וכך שאל כמה פעמים ובכל פעם ענה הנ"ל, לא. ואמר לו הרבי שיחפש בכיס שלו, והכניס ידו לשם והוציא רעצעפט. והנ"ל סיפר שלא הי' לו שום רעצעפט לפני"ז.

כ"ד) א' מאוסטורלי נכנס ליחידות ושאלו הרבי מדוע אינו מבקש ברכה עבור המוסדות, וענה הנ"ל ששייך נאר אַפיסל (להמוסדות) ואמר הרבי דארף מען זיין שייך אַסאַך.

כ"ה) א' הי' חולה מסוכן וכתבו להרבי עבורו. וענה שיבדקו המוזות. ובדקו המוזות ומצאו שהיו פסולים, ולאחר זמן הרגיש טוב יותר. וכתבו להרבי שבדקו המוזות ומרגיש טוב יותר. וענה הרבי ... אבל יש עוד מוזות שלא בדקוה (בדלת הראשונה?) וכך הוה.

כ"ו) א' מיישיבת טעלו החליט לגדל זקן וניגש לר"י שלו ואמר לו הר"י שצריך לקבל רשות מ"גדולי", ואמר לו שיקח רשות מהרבי. הנ"ל כתב לרבי, וענה לו הרבי במכתב, שכבר נדפס ספר "חדרת פנים זקן", ע"י תלמיד מיישיבת "מיר", ושם מלוקט דעות מכל הפוסקים בענין זה כו' במילא א"צ לנטילת רשות ממני...

כ"ז) כשהרבי נסע לאהל בשנים הראשונות היו נוסעים איתו גם האדאקאוו וריליג. פעם א' נסעו והי' נראה שעיניו של הו"ב סגורות. בהמבוכות לידם נסעו ב'

גלויבסט מיר ניט? הרמיז כתוב ברמבי"ם - איך וועל זיך ווייזען, וחרבי הלך לחפש רמבי"ם.

לייג' הוי שליח א' שהי' לו בעיות עם רגלו. וחרבי הוציא נייר וצייר לו Diagram של רגלו, והראה לו מקום פנוי שאין ה-X-Ray יכול לחזור לשם, ושם הוא הבעי'.

לייך א' אמר לרבי שאין לו גישמאק בעיני מסויים. ענה לו הרבי, לכתחילה צריך לעשות בקביע' ואחייז בא גישמאק.

(בשם הר"מ.ק.)

לייח' א' נכנס ליחידות ואמר שיש לו יד שאינו פועל כדבעי (משותקות). ונתן לו הרבי דאלאר ואמר לו שיתן זה לצדקה ביד המשותקות, וחיז נתראה כדבעי.

לייח' משפחה א' נכנסו ליחידות, ובסיום היחידות כשהלכו לקבל הדאלארן, הנה אבי המשפחה הוא שמאלי, ופשט יד שמאלו לקבל השטר. ואמר לו הרבי שיגיש יד ימינו. והושיט יד ימינו, ולקח השטר, ואמר לרבי שחוא שמאלי, אמר לו הרבי "אויב אזוי נעם מיט די לינקע". ורצה הנ"ל להחזיר השטר ולקחתו ביד שמאל, אבל הרבי נתן לו עוד שטר. ואחייז א' האחים שהי' גייב שמאלי הושיט יד שמאלו, ואמר לו הרבי, דר' ביסט אויכעט א לינקע!

לייז' כשהי' הרבי בן שתיים-עשרה כבר למד הלכות קידוש החודש להרמבי"ם, ואביו של הרבי בן אונת, והלכו שניהם לטייל יחד ולדבר בעיני זה. וחרבי הביט על השמש, ואמר לאביו הזמן ברגעים ושעות בדיוק רב ביותר.

(מרשימות ד.ד.)

יהודים, וצעקו מהרכב Smith brothers לעשות צחוק וכי'. כשהי' אור אדום, ונעצרו ב' הרכבים זה ליד זה, פתח הרבי את החלון שלו ושאלם על Did you put on Tefillin today? והנ"ל החווירו ונסעו משם במהירות.

כיי"ח פעם נכנס א' ליחידות ואמר להרבי שקונה בית וכי' שאלו הרבי האם הסוכן (agent) יהודי. וענה שכן. ושאלו הרבי האם דברת איתו ע"ד תפליין?

(בשם הר"מ.ק.)

כיי"ט פעם ביקרה חיי"ג. כהן בהתוועדות, והיתה במשך כל ההתוועדות, אחרי ההתוועדות שאל אותה הריליג, איך התרשמה מההתוועדות? וענתה בתמימות שכשהרבי מדבר בשיחותיו על מיהו יהודי ופוליטיקה בודאי יש בהם גם ענינים רוחניים. אחייז סיפר הריליג לרבי את כל זה, ואמר הרבי: האם אחד מזקני החסידים חשב על זה?

ליימד' פעם אמר הרבי. חושבים שהולכים למבצעים עבור הדרי'ת, עושים לי טובה? אמנם זה גם ענין כי מתוך שלא לשמה בא לשמה. אבל צריכים ללכת למבצעים כי צריכים להאיר את העולם, עיי' שילדה תדליק נשיק' וכדו'.

(בשם הריליג.)

ליי"א פעם הי' בחור אחד שהגיע מארה"ק, ובאמצע ההתוועדות שאל הרבי "וואו איז דער אורח"? וענה א' ער שטייט דא. ואמר הרבי מען דארף זיין א מהלך.

ליי"ב הי' בחור שהי' נשאר ער מאוחר ב-770 בליל יחידות, עד שהרבי נסע הביתה. פעם הרבי יצא וראה אותו ער. שאלו הרבי מה הוא עושה כאן בשעה כיי"כ מאוחרת? הרי צריכים לישון (שמונה שעות), והמשיך דו

* זה הי' טעין קאמיקס של ב' אנשים, א' עם זקן וא' בלי זקן.

שמירת הסדרים

מ"ב) כמה פעמים אמר הרבי אהר"צ כשנוסע לביתו. למה מבטלים תורה ולא לומדים? הרי אני גורם האחרונות, למה ויק ה"זאל" ולא לומדים, למה לא שומרים את הסדרים?

מ"ג) בקידוש לבנה חודש כסלו תשל"ט יצא הרבי בשעה 8:10 באמצע סדר חסידות. לפני שיצא אמר הרבי שיוצא בתנאי שלא יהי בחורים, כדי לא להפריע את הסדר. ואמר גם שיכול לקדש את הלבנה בביתו, אבל הוא רוצה מנין.

(בשם הר"צ בהתועדות חסידים תשל"ט)

ל"ח) בשנת תשי"א בא' החתונות עמד הסיד' א' (שהי' חסידישע איד בטל בתכלית) ממש מול הרבי, ובכה. ורצו הקהל להוציאו שלא יבלבל, ואמר הרבי שישאירו אותו, ער אזי מיר ניט מבלבל. (הלשון אינו מדויק.)

ל"ט) א' ביקש מהרבי ברכה עבור בן, ושאל כו"כ פעמים כיו עד שנוול לו בן, ולא הודיע לרבי מזה. ואמר לו הרבי, וען איר האט נישט געהאט האב איד אויך געליטען מיט דיר, איז וואס זשאלאועסטו אז איד זאל פרייען מיט דיר אין א שמחה? (הלשון לא בדיוק.)

(בשם הר"מ ה.)

מ"ם) בשנת תשל"ט שאל ה"כולל" את הרבי איזה ענין ללמוד בשנה זו (הלי שבת או מקוואות). וענה הרבי (ע"י הר"ד דקוב):

שלעולם ילמוד אדם במקום שלבו חפץ. ואף שאנשים מבוגרים אי"צ לומר להם כיו מ"מ יכולים לומר דבר שיוסיף השק אצלם. והו מה שיש סיבה ללמוד מקוואות (יותר משבת). 1) שמקוואות יש סיבה עכשו ללמוד משא"כ שפעטער, משא"כ שבת הרי יכולים לעיין בשו"ע וספרים גם שפעטער. וכן שבת הרי הלי "בישולי" אינו שייך להלי "בורר" משא"כ מקוואות הרי כל פרט נוגע בהענין. 2) כן ג"כ כשנוסע להפצה או חי בעיר ועושה ביזנעס או חינוך הרי שבת נוגע רק לו ולמשפחתו משא"כ מקוואות נוגע לכל העיר ולדורי דורות. וכשאבדך בא לעיר נעשה דער אומאפציעלער רב בעיר.

(מיומן א' התמימים)

מ"א) א' סיפר לרבי שבניו עושים צילומים ממכתבים של הרבי. וענה הרבי, שמכיון שעושה צילומים ממכתבים, יעשה ויתנהג כמו שנוהג תמים. לקרותו (את המכתב) פעם אחת לפני עשיית הצילום, פעם שניי בעת עשיית הצילום ופעם שלישית לאחר הצילום.

(בשם חתי מ"ו.)

מענות

א) "תלמודי ישיבה שבאו מאה"ק והיתר הרמב"ם בזה, המפורסם במ' יד החוקה, מובן ופשוט. אשר לשבת וללמוד בשקידה ובהתמדה בשמירת כל סדרי הישיבה בדיוק."

(קטע ממענה ל"ע בעומר תשל"ה)

ב) מענה לאי שכתב שאין לו חשק ללמוד עוד.

"אפילו אויב די גאנצע וועלט זאל זיך איבערקערן און אפילו דער מלך זקן וכסיל זאל זיך איבער קערען דארפסטו זיצען און לערנען."

ג) מענה לאי.

"כיון שישיות הג"ל אין מקבלים אותו - יבנס ללמוד בשיבה שקבלוהו, ובלבד שילמוד בהתמדה אזכיר עה"צ."

ד) מענה להנהלת "ועד משמרת סתי"ם" (י"א איך תשל"ח).

"ת"ח ת"ח על הבשוי"ט מהתקונים הנ"ל בעניני מוזות ותפלין.

ויה"ר שיש"ש"ט בזה גם לעת"ל וכות הרבים מסייעת וכו'. ועפמשי"ג חבר אני לכל אשר יראוך

ולשומרני גו - מצו"ב השתתפות סמלית. אזכיר עה"צ."

ה) מענה לשלוחים אחדים - מנהלי מוסדות - שכתבו בהנוגע ביאתם לחתונה של ילדס (תשל"ט).

"אין מבטלין תשביר אפילו לבנין ביהמ"ק."

ו) אי שלח לרזי צלום כתי"ק של כ"ק אדמו"ר ניע, וענה:

"נת' ות"ח ת"ח ומילתא אלבישיהו יקירא (שבת ג"ב)."

ז) אי שאל בנוגע לקביעות מוזות בדלת צדדית, האם צריכים להתחשב עם היכר ציר, או שהוא בדומה לדלת הראשית (עיי ספר המנהגים ע' 81) וענה ע"ז הרבי:

שצריכים להתחשב עם היכר ציר.

פתיק

אלכוס כתייק שלפנינו אינו ברור מה הוא. נאולי הוא חלק משיחה של כייק אדמויר מוהררייצ שהעלה הרבי על הכתב.

האם ער נעמאכט מיטן פינגער (כתנועה שלא אשחוק). האב איד אויסגעשטרעקט די הענטלאך ווי אויף ארומונעמען עס. דער זיידע האט צוגעלייגט זיין באק צו פנים און איד האב פארמאכט די יואגען כתנועה ווי די האר פון זיין בארד קיצלען.

* * *

ער סיפר הרי"ם: ווען איד בין געווען צוויי יאר אלט, ער האט געלערנט בעזחא חרוא מיטן טאטען, דער טאטע איז אויפגעשטאנען, מיר אנגעזעהעקס און פארזיגט און האט געוואלט מיר אקויש פאן. האט ער - הרי"ם - געזאגט אז מירארף ניט, מירארף עס ניט ווילד מאכען.

אויסגעשטרעקט די הענטלאך ווי אויף ארומונעמען עס. דער זיידע האט צוגעלייגט זיין באק צו פנים און איד האב פארמאכט די יואגען כתנועה ווי די האר פון זיין בארד קיצלען.

צילום כתימ"ק זה נכתב בסיום לאגרת מיום כ"ו אדר
 התשי"י. (נדפסה באג"ק ח"ג אגרת תקעה.) לאח"י
 נשלחה לכונ"כ כאגרת בפ"ע ובשוה"ג באו עוד איזה
 חוספות. (ונדפסה שם אגרת תקעז. נדפסה גם בלקו"ש
 ח"י"א ע' 207). לפנינו צילום הכתימ"ק כפי שנכתב בתחלה
 בשוה"ג לאגרת הראשונה, ולשלימות הענין, גם כפי
 שנשלחה לאח"י עם חוספות בשוה"ג בכתימ"ק.

כתב כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ באחד ממכתביו:
 חסידות האמ אופגעמאן אז וואו מי'אזי איז מען גיט
 עלענט. עכ"ל. ואם "בהיות הצדיק חי ע"פ האדמה.. בבחי'
 מקום גשמי" כך, על אחת כו"כ עתה דאשתכח יתיר
 מבחיחהו גם כזה העולם המעשה. ועל אכ"כ בצדיק שווא
 רבי שווא ממוצע המתבר בין הויי וביניכם, הויי שאין שייך
 למבע חי", והממוצע יש בו משני העינים שהוא ממצע
 ביניהם, וביחס לחסידיו ומקושריו העומדים גם עתה -
 כמאז - כיון שההתקשרות דיתודה צ"ל למעלה מהזמן -
 בתנועה דהתקשרות ביתר עז, כי אומרים לנפשם וגופם: אי
 אפשר לנו אחרת כלל וכלל. ואז אין הפסק כלל חי",
 ואדרבה רוח אמשיך רוח כו ברוחניות וגם בגשמיות ולכל
 טוב. כי כמו שלמעלה כך למטה ברבי טבע (שלמעלה
 ממו"ר) הטוב להיטיב.

ובסיום המכתב השני.
 שני מכתביו הרשימות והפ"נ נתקבלו. הפ"ג קראתי על
 ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ. נפנה נמסר ובקרו"ב יגיעם
 הקבילות.
 מוסג"פ הקני' לחו"פ ובמח יזכה בו את הרבים
 החותם בברכת חו"פ כשר ושמה לו ולכל המושפעים
 ממנו

כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ
 חסידות האמ אופגעמאן אז וואו מי'אזי איז מען גיט
 עלענט. עכ"ל. ואם "בהיות הצדיק חי ע"פ האדמה.. בבחי'
 מקום גשמי" כך, על אחת כו"כ עתה דאשתכח יתיר
 מבחיחהו גם כזה העולם המעשה. ועל אכ"כ בצדיק שווא
 רבי שווא ממוצע המתבר בין הויי וביניכם, הויי שאין שייך
 למבע חי", והממוצע יש בו משני העינים שהוא ממצע
 ביניהם, וביחס לחסידיו ומקושריו העומדים גם עתה -
 כמאז - כיון שההתקשרות דיתודה צ"ל למעלה מהזמן -
 בתנועה דהתקשרות ביתר עז, כי אומרים לנפשם וגופם: אי
 אפשר לנו אחרת כלל וכלל. ואז אין הפסק כלל חי",
 ואדרבה רוח אמשיך רוח כו ברוחניות וגם בגשמיות ולכל
 טוב. כי כמו שלמעלה כך למטה ברבי טבע (שלמעלה
 ממו"ר) הטוב להיטיב.

RABBI MENACHEM M. SCHWENSON

Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hycanth 3-9250

עומת מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטון פארקווי
ברוקלין, נ.י.

כ"ה, י"א אייר, ה'תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נ"ו
עומת בצרכי ציבור
הרב דוד פי' ספסקי

שלום וברכה:

כנודע, אך כי באיחור זמן, קבלתי פתחו עם המבורך אליי. ות"ח
על שאת לבנו לסלוח לי החובת "ספור וכוונת". וזה מחזק את
כחונני שלא יקמיר על התקרות דלקת, שאין לי רשות שלא לעורר על
זה, וכוונות, סלח נעלה מכתב מהיר דחוף "ספעל רעיווירי".
והוא, משי"כ (כריש עמוד ב') כנגדע לזמן הילק הנרות - א
מסמטש, ספירוש השבוע הזה הוא "כחזק סקיעה מהמה", וסובן אסר (פ' כ"א) כחזק
לדברך להדגיש סובן הה"ח הוא לכה"ח 18 רגעים לפני סקיעה"ת וכוונת
עם זה יש להדגיש סבבום אובן אסור להילק הנרות בסעק סקיעה
החמה ולאחרי זה, שאין בזה כל פגוע אלא להסיר ח"ו.

תיקון האסור גרור לעשות לא רק בחוברות סירודטו בעתה, אלא
גם המודמטו כבר נכון מאד, ולדעתי, להדגיש מתקנות על העוקמים
הסודמטים כתיקון האסור.

נהניתי לסמוע מירידנו הרב"ג הרה"ח ור"ח אי"א נבי"ח עומת
כח"ח רב פעלים וכו' הרה"ח ש"י ריינסקי אשר נתקורר כח"ח לפי
כ"ל בני ערות מצוות הילק הנרות גם לבנות לפני החנוכה, ובמקור
זהו לאחריה כמה חרשים שגם ילדות קטנות משהגיעו לחינוך במלך.
ובפרט שאין זה אלא להסיר עשרה ליושנה, כי כבר מקומה דגא היו
נוהגים במשמות מילקוה במצות, לגי"ס מצוה חינוך גם כנגדע
להילק הנרות, ורק לפני הדוחק בעלירות וגם המסור כנרות פגד
מלמנות ומתברות וכו' נחמטו המקיימים נוהג זה ואח"כ כבר ה"י
קם להחזיר הפנה לאימתו.

ובכ"ע נעלה לכת"י קונטרס סודמטס כאן אחד מהרבים הספירודטו.

בכבוד ובמדתה והי"ח

נ"ב. פתחנו לזכר כנוסח הברכה (וסובן-בלוי הד"א אסר לזכר
החנכה או לאחריה) "להילק נר של שבט עומט"י. נ"ב. ראיתי כנוסח
התפלה זכריא אחרי הנרות - רב"ע, בנכות פגוע הילק הנרות של
שבט קודם כ"י.

ומדי דבר, עוד כ"י הערות. כדאי שינווין על החובת ככיון
סוס בה נוסחאות של ברכות יש לנהוג בה בחירות וקדושה המתאמה.
והנתי, שגם לזה חשיבות כמולה בימינו עלו, להתחיל כל דבר
המתאים כר"ח - ב"ה, כמו סודאני גם כלעטעוהתי עלו. ועל כדאי
שהי"א גם בחובות, וז"ל "ולמא, אנת סקיעה"ת.

צילום כתי"ק שלפנינו נכתב בשו"ח"ג לאגודת מיום יד
אייר תשי"ט (אגו"ק ח"ו"ג אגודת תפ"ב). [חסר האות הימנית
בכל שורה, ועם הקוראים הסליחה].

בענין מאמרי דא"ח לחזור שבינו השומעים גם
כשכל אנושי - בכלל, נבחרו כבר מאמרים כאלו
ונכתבו, ג"כ מטעם זה, באידיית. ונדפסו בי"ס
המאמרים אידיית."

ע"ה. אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה.
ה"ה. אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה.
אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה.
אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה. אצ"ה.

צילום מכתב זה הוא אודות ענין הדלקת-נרות שבת,
זמנה, נוסח הברכה וכו'.

